

Autor: Tomislav Karlović , **Informator:** 6751 , **Datum objave:** 30.09.2022., **Broj stranice:** 3,
Područje: 3.04. OBVEZNI ODNOSI , **Poveznica:** <https://informator.hr/strucni-clanci/ut-res-magis-valeat-quam-pereat-179cdf6e-0935-41ea-9b01-577fc0ef624a>

Stručni članak

UT RES MAGIS VALEAT QUAM PEREAT

Ut res magis valeat quam pereat (II.), lat. da bi stvar više bila valjana, nego da propadne, ili na engleskom, prema poznatom Black's Law Dictionary „That the thing may rather have effect than be destroyed“.

Ovdje se navodi engleski prijevod jer je načelo u velikoj mjeri i snažno zastupljeno u praksi common law sudova. Izvorno ono se koristilo kao načelo tumačenja ugovora, glede čega se upućuje na poznatog engleskog pravnika Sir Edwarda Cokea (1552.-1634.) i njegovo djelo Institutes of the Lawes of England (oko 1628.-1644.), u kojemu ga spominje u komentaru na Littletonov Treatise on Tenures (oko 1481. g.). S druge strane, pravilo u sentenci „Verba ita sunt intelligenda, ut res magis valeat quam pereat.“ spominje i njegov suvremenik, poznati engleski pravnik i filozof Francis Bacon (1561.-1626.) u djelu Maxims of the Law (uz Regula III). S obzirom na djela obaju pravnika i korištenje latinskih pravnih izraza i pravnih pravila u njima, sasvim je izgledno pravilo preuzeto iz ranije civilističke ili kanonističke literature, a uporaba je nastavljena ne temelju autoriteta samih pravnika, kao i sudske prakse u kojoj se koristi do današnjih dana. Pritom je njegova primjena proširena i na druge zemlje pripadne common law pravnom krugu, poput Indije, gdje se posebno navodi u smislu tumačenja odredaba zakona tako da im se da učinak, nasuprot tumačenju koje bi uskratilo njihovu primjenu. U Ujedinjenoj Kraljevini načelo se koristi i glede interpretacije zakona i ugovora, a može se, primjerice, spomenuti da je u kontekstu primjene povoljnijeg prava glede arbitražnog sporazuma Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine u slučaju „Enka“ (The Supreme Court, Enka v Chubb [2020] UKSC 38), u paragrafu 95 naveo: „In the days when Latin was commonly used in the courts, it was expressed by the maxim “verba ita sunt intelligenda ut res magis valeat quam pereat” - translated by Staughton LJ in Lancashire County Council v Municipal Mutual Insurance Ltd [1997] QB 897, 910, as “the contract should be interpreted so that it is valid rather than ineffective”. U navedenom smislu tumačenja pravnih poslova općenito i posebno ugovora, a u korist održanja njihove valjanosti (interpretatio in favorem validitatis, negotii itd.), u međunarodnom privatnom pravu ovo se načelo oživljava kao načelo povoljnosti (Sajko, Međunarodno privatno pravo, V. izdanje, Zagreb, 2009., str. 171 -176).